Europski platni nalog

Slovenija

Sadržaj omogućio

European Judicial Network (in civil and commercial matters)

1 Postojanje platnog naloga

Slovenija priznaje sljedeća dva postupka za izdavanje platnog naloga:

– postupak za izdavanje platnog naloga uređen člancima od 431. do 441. Zakona o parničnom postupku (*Zakon o pravdnem postopku*, ZPP)

– postupak izvršenja na temelju vjerodostojne isprave (račun, mjenica ili ček s protestom kojemu su priloženi povratni računi kad je to potrebno za utvrđivanje potraživanja, javna isprava, izvadak iz poslovnih knjiga koji je ovjerila odgovorna osoba, ovjerena privatna isprava, pisani obračun primitaka iz radnog odnosa) pred Okružnim sudom u Ljubljani (*Okrajno sodišče v Ljubljani*), gdje sud na temelju prijedloga vjerovnika i vjerodostojne isprave u automatiziranom postupku u roku od 3 do 4 dana izdaje nalog za izvršenje kojim:

1. dužniku nalaže plaćanje iznosa koji potražuje vjerovnik (platni nalog ili kondemnatorni dio naloga za izvršenje)
2. odobrava izvršenje na dužnikovoj imovini koju je u prijedlogu naveo vjerovnik, pod uvjetom da dužnik u roku od osam dana ne podnese prigovor na odluku (odobrenje izvršenja)
3. dužniku nalaže plaćanje troškova postupka (vidjeti članke 23., 40.c i 41. Zakona o izvršenju i osiguranju potraživanja (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*, ZIZ).

1.1 Područje primjene postupka

Postupak za izdavanje platnog naloga poseban je brzi postupak za izvršenje dospjelih novčanih potraživanja, pri čemu se potraživanje dokazuje ispravom koja u skladu sa zakonom ima veću dokaznu vrijednost (vjerodostojna isprava). Platni nalog izdaje se i u domaćim i prekograničnim predmetima.

1.1.1 Koje su vrste potraživanja prihvatljive (npr. samo novčana potraživanja, samo ugovorna potraživanja itd.)?

Zahtjev koji je osnova za platni nalog može sadržavati samo novčanu obvezu (novčano potraživanje). Predmet potraživanja mogu biti samo tražbine koje čine ugovorne ili neugovorne obveze i koje su nominalno određene. Iznimka je obavijest o raskidu ugovora o poslovnom prostoru i posljedično pražnjenje skladišta na koje se primjenjuje posebni postupak za izdavanje platnog naloga. Ta je iznimka utvrđena člankom 29. Zakona o poslovnim zgradama i prostorima (*Zakon o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih*), u kojem je navedeno da sud, na temelju obavijesti o raskidu koju dostavlja najmodavac i zahtjeva za napuštanje poslovne zgrade ili poslovnog prostora, izdaje nalog za napuštanje poslovne zgrade ili poslovnog prostora ako se iz obavijesti o raskidu ili zahtjeva i iz ugovora o najmu ili dokaza iz prethodnog članka može zaključiti da najmodavac ima pravo raskinuti ugovor ili zatražiti napuštanje poslovne zgrade ili poslovnog prostora.

Predmet postupaka za izdavanje platnog naloga mogu biti samo ugovorni zahtjevi koji se temelje na vjerodostojnoj ispravi.

1.1.2 Postoji li gornja granica vrijednosti potraživanja?

Ne postoji gornja granica vrijednosti zahtjeva.

1.1.3 Je li uporaba tog postupka obvezna ili ne?

U skladu s odredbama Zakona o parničnom postupku, sud isto tako po službenoj dužnosti donosi odluku o izdavanju platnog naloga kada tužitelj to nije zatražio u tužbi, ali su ispunjeni uvjeti za izdavanje platnog naloga, odnosno kada tužitelj podnosi običnu tužbu i ne predlaže izdavanje platnog naloga. Izdavanje platnog naloga stoga je obvezno za sud (platni nalog izdaje stručni suradnik na sudu) i ne ovisi o zahtjevu tužitelja ako su ispunjeni zakonom propisani uvjeti za izdavanje naloga.

Vjerovnik može odabrati hoće li podnijeti mandatnu tužbu i predložiti izdavanje platnog naloga na temelju članka 431. ZPP-a ili će podnijeti elektronički prijedlog za izvršenje u skladu s člankom 41. ZIZ-a na temelju kojeg središnji sud u automatiziranom postupku izdaje platni nalog.

1.1.4 Je li postupak dostupan ako tuženik živi u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji?

Da, dostupan je.

1.2 Nadležni sud

U Sloveniji se nadležnost za odlučivanje o prijedlogu za izdavanje platnog naloga utvrđuje na isti način kao i za druge tužbe. To znači da stvarnu nadležnost za izdavanje platnog naloga imaju okružni sudovi (*okrožna sodišča*) i lokalni sudovi (*okrajna sodišča*). Stvarna nadležnost utvrđuje se u odnosu na vrijednost spora (ili u odnosu na prirodu predmeta, npr. u trgovačkim predmetima). Lokalni sudovi nadležni su odlučivati u sporovima o imovinskopravnim zahtjevima kada vrijednost spornog predmeta nije veća od 20 000 EUR. Okružni sudovi nadležni su odlučivati u sporovima o imovinskopravnim zahtjevima kada je vrijednost spornog predmeta veća od 20 000 EUR. Samo su okružni sudovi nadležni za raspravljanje i odlučivanje u predmetima u području trgovačkog prava u prvom stupnju. Trgovački sporovi oni su u kojima je jedna stranka u parničnom postupku pravna osoba (poduzeće, ustanova, zadruga). Trgovački sporovi isto tako uključuju predmete u kojima je jedna stranka država ili neko tijelo lokalne samouprave, kao što je općina.

Na temelju mjesne nadležnosti utvrđuje se koji sudovi imaju stvarnu nadležnost odlučivati o posebnom predmetu. Općim je pravilom o mjesnoj nadležnosti propisano da se tužba protiv pravne ili fizičke osobe mora podnijeti pred sudom koji ima mjesnu nadležnost na području u kojem tuženik ima stalno boravište ili u kojem pravna osoba ima registrirano sjedište. Ako se postupak pokreće protiv strane pravne ili fizičke osobe, opću mjesnu nadležnost ima sud koji pokriva područje u kojem fizička osoba ima boravište u Sloveniji ili u kojem pravna osoba ima svoju podružnicu. U slovenskom je zakonodavstvu sadržano i pravilo o posebnoj mjesnoj nadležnosti koja se utvrđuje ovisno o predmetu spora i strankama u sporu.

Postupak za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave u kojem se izdaju i platni nalozi u isključivoj je nadležnosti Lokalnog suda u Ljubljani.

Više pojedinosti o tome možete pronaći u odjeljku „Pokretanje postupka”.

1.3 Formalni zahtjevi

U skladu s člankom 431. ZPP-a na izdavanje platnog naloga primjenjuju se sljedeća dva uvjeta: zahtjev se mora odnositi na dospjelo novčano potraživanje i mora postojati vjerodostojna isprava na kojoj se to potraživanje temelji. Tužba ili prijedlog za izdavanje platnog naloga mora sadržavati sve elemente koje mora sadržavati svaki zahtjev: upućivanje na sud, imena te stalno ili privremeno boravište stranaka, imena pravnih zastupnika ili opunomoćenika, poseban zahtjev u kojem je utvrđen glavni predmet spora i sporedna potraživanja, činjenice kojima se podupire zahtjev tužitelja, dokazi kojima se potkrjepljuju te činjenice, vrijednost spora i potpis tužitelja. Osim toga, tužbi mora biti priložena vjerodostojna isprava (izvornik ili ovjereni prijepis).

Uvjet je za izdavanje platnog naloga, koji je sadržan u nalogu za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave (članak 41. ZIZ-a), da se prijedlog za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave podnese u elektroničkom obliku, da se plati sudska pristojba i da prijedlog za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave uključuje sljedeće:

- imena vjerovnika i dužnika s njihovim identifikacijskim podacima (npr. porezni broj, osobni identifikacijski broj ili datum rođenja)
- vjerodostojnu ispravu
- dužnikovu obvezu
- sredstvo i predmet izvršenja
- druge informacije koje su ovisno o predmetu izvršenja potrebne za provođenje izvršenja i
- zahtjev da sud naloži dužniku da u roku od osam dana, a u slučaju predmeta koji se odnose na mjenice i čekove u roku od tri dana od dostave naloga, plati potraživani iznos zajedno s nastalim troškovima.

1.3.1 Je li uporaba standardiziranog obrasca obvezna? (Ako jest, gdje se može dobiti taj obrazac?)

U skladu s člankom 431. ZPP-a u Sloveniji prijedlog za izdavanje platnog naloga nije potrebno podnijeti na standardiziranom obrascu. Takav obrazac ne postoji. Prijedlog mora sadržavati zakonom definirane elemente navedene pod točkom 1.3. (obvezni elementi tužbe).

U postupku izdavanja rješenja o izvršenju na temelju vjerodostojne isprave (članak 41. ZIZ-a) koje sadržava platni nalog prijedlog se mora podnijeti na standardnom obrascu (članak 29. stavak 2. ZIZ-a, Pravilnik o obrascima, vrstama izvršenja i tijeku automatiziranog postupka izvršenja) elektronički (https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html) ili u pisanom obliku.

1.3.2 Mora li me odvjetnik obvezno zastupati?

U postupku izdavanja platnog naloga nije potrebno da stranke zastupa odvjetnik (to nije potrebno ni u postupku na temelju članka 431. ZPP-a ni na temelju članka 41. ZIZ-a).

1.3.3 Koliko detaljno moram obrazložiti potraživanje?

U skladu s člankom 431. ZPP-a u mandatnoj tužbi mora biti navedena osnova i iznos duga te dokaz na temelju kojeg je moguće utvrditi istinitost tvrdnji. Moraju biti navedeni i iznos i valuta te datum dospijeća novčanog potraživanja. Ako se traži plaćanje kamata, i te kamate moraju biti točno utvrđene (kamate i razdoblje na koje se odnosi zahtjev). Dospijeće potraživanja mora biti jasno iz vjerodostojne isprave.

Ako se izvršenje temelji na vjerodostojnoj ispravi, zahtjev nije potrebno dodatno potkrijepiti; dostatno je navođenje vjerodostojne isprave (članak 41. ZIZ-a).

1.3.4 Je li nužno predočiti pisani dokaz predmetnog potraživanja? Ako jest, koji se dokumenti prihvaćaju kao dokaz?

Da, uz tužbu ili prijedlog za izdavanje platnog naloga mora biti priložen izvornik ili ovjereni prijepis vjerodostojne isprave. Nije obvezno priložiti izvornik ili ovjereni prijepis vjerodostojne isprave za izdavanje platnog naloga u trgovačkom sporu. Dovoljno je da ovlašteno tijelo pravne osobe ovjeri prijepis te isprave.

Vjerodostojna isprava je isprava koja nema snagu izvršne isprave, ali se njome izražava visok stupanj vjerojatnosti da potraživanje postoji. Isprava je vjerodostojna ako je tako utvrđeno u Zakonu o parničnom postupku ili drugom aktu. U skladu sa Zakonom o parničnom postupku, sljedeće su isprave vjerodostojne isprave: javne isprave, privatne isprave na kojima je potpis dužnika ovjerilo tijelo ovlašteno za ovjeravanje, mjenice i čekovi, s protestom i povratnim računima, ako su potrebni za utvrđivanje potraživanja, izvaci iz ovjerenih poslovnih knjiga, računi i isprave koje imaju obilježja javne isprave u skladu s posebnim propisima. Strana isprava koja ispunjuje uvjete za uporabu u Sloveniji isto tako može biti vjerodostojna isprava.

Iznimka: ako se tužbeni zahtjev odnosi na dospjelo novčano potraživanje koje ne premašuje iznos od 2000 EUR, sud izdaje platni nalog protiv tuženika iako tužbi nisu priložene vjerodostojne isprave, ali je u tužbi iznesena osnova i visina dugovanja i naznačeni su dokazi na temelju kojih se može utvrditi istinitost tužbenih navoda, pri čemu se ta iznimka ne primjenjuje na trgovačke sporove (članak 494. ZPP-a).

U postupku izvršenja na temelju vjerodostojne isprave u kojem se izdaje platni nalog vjerodostojnu ispravu nije moguće podnijeti (jer informacijski sustav to ne omogućuje), nego je treba samo označiti (članak 41. ZIZ-a).

1.4 Odbacivanje zahtjeva

Sud odbija zahtjev za izdavanje platnog naloga ako nisu ispunjeni preduvjeti za njegovo izdavanje, odnosno nema dospjelog novčanog potraživanja te ne postoji vjerodostojna isprava iz koje to potraživanje proizlazi.

Ako sud ne odbaci prijedlog za izdavanje platnog naloga, nastavlja postupak na temelju tužbe.

Lokalni sud u Ljubljani odbija prijedlog za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave ako potraživanje nije dospjelo ili ako je tuženik u stečaju.

1.5 Žalba

Protiv rješenja suda kojim se ne prihvaća prijedlog za izdavanje platnog naloga nije dopuštena žalba niti tužitelj može osporiti tu odluku žalbom protiv presude.

Prigovor je jedini pravni lijek koji je dostupan tuženiku protiv izdanog platnog naloga. Rok za podnošenje prigovora iznosi osam dana od dostave platnog naloga tuženiku (tri dana u slučaju mjeničnih i čekovnih sporova). Prigovor mora biti obrazložen jer će se inače smatrati neutemeljenim. Protiv rješenja suda o prigovoru moguće je podnijeti žalbu.

Ako tuženik pobija platni nalog jedino u pogledu odluke o troškovima, ta se odluka može pobijati samo žalbom protiv rješenja.

Protiv odluke kojom je Lokalni sud u Ljubljani odbio prijedlog za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave tužitelj može u roku od osam dana podnijeti žalbu, o kojoj će odlučivati Viši sud u Ljubljani.

1.6 Prigovor

Tuženik može podnijeti prigovor protiv tužbe tužitelja. Prigovor mora biti obrazložen. Prigovor se mora potkrijepiti činjenicama i dokazima jer će se u protivnom smatrati neutemeljenim (članak 435. stavak 2. ZPP-a). Tuženik mora stoga u prigovoru navesti pravno značajne činjenice, odnosno činjenice na temelju kojih je moguće odbaciti zahtjev (ako se dokaže njihova istinitost). Tvrdnje o tim činjenicama moraju biti konkretne i specifične.

Protiv odluke kojom je Lokalni sud u Ljubljani odobrio prijedlog za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave i izdao nalog za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave može se podnijeti prigovor u roku od osam dana. Prigovor mora biti obrazložen. Prigovor se smatra obrazloženim ako je dužnik naveo činjenice na temelju kojih se tužbeni zahtjev vjerovnika može odbaciti (npr. da je dug plaćen) i priložio dokaze kojima se potkrjepljuju činjenice navedene u prigovoru (članak 61. ZIZ-a). O prigovoru odlučuje Lokalni sud u Ljubljani.

1.7 Učinak prigovora

Ako sud ne odbije prigovor tuženika kao nepravodoban, nedopušten i nezakonit, ili ga ne odbaci, nastavlja se postupak u skladu sa zahtjevom.

Ako tuženik podnese obrazložen prigovor, sud izdaje rješenje o poništenju platnog naloga i nastavlja s odlučivanjem o glavnoj stvari nakon što to rješenje postane pravomoćno.

Stranke mogu navesti nove činjenice i dostaviti nove dokaze na prvom glavnom ročištu, a tuženik tada može izjaviti nove prigovore u vezi sa spornim dijelom platnog naloga.

Ako Lokalni sud u Ljubljani prihvati prigovor protiv naloga za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave, sud poništava nalog za izvršenje u dijelu u kojem je dozvolio izvršenje i imenovao izvršitelja, kao i provedene radnje izvršenja (tj. sud ne poništava platni nalog, nego odlučuje hoće li platni nalog ostati na snazi ili će biti poništen u kasnijoj presudi). Sud zatim nastavlja postupak kao u slučaju prigovora protiv platnog naloga, a ako za to nije nadležan, proglašava se nenadležnim i predmet se upućuje nadležnom sudu. Pritom sud uzima u obzir sporazum o mjesnoj nadležnosti ako se vjerovnik pozvao na taj sporazum i naveo ga u prijedlogu za izvršenje ili ako se dužnik pozvao na njega u prigovoru protiv naloga za izvršenje i dostavio ga sudu. Prijedlog za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave koji je bio osnova za izdavanje poništenog naloga za izvršenje smatra se tužbom u parničnom postupku (članak 62. ZIZ-a).

1.8 Učinak izostanka prigovora

Ako protustranka ne podnese prigovor ili žalbu, odluka ili platni nalog postaju pravomoćni i izvršivi.

Ako dužnik protiv naloga za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave ne podnese prigovor u roku od osam dana, nalog za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave postaje pravomoćan i izvršiv (to se primjenjuje i na platni nalog) te će se zbog izvršenja vjerovnikova potraživanja pokrenuti izvršenje na dužnikovim predmetima izvršenja koje je u prijedlogu za izvršenje naveo vjerovnik.

1.8.1 Što je potrebno učiniti kako bi se dobila izvršiva odluka?

Tužitelj mora izričito od suda zatražiti potvrdu o izvršivosti. Sudska odluka izvršiva je ako je postala pravomoćna i ako je istekao rok za dobrovoljno ispunjenje obveza (članak 19. stavak 1. Zakona o izvršenju i osiguranju potraživanja).

Lokalni sud u Ljubljani po službenoj dužnosti izdaje potvrdu o pravomoćnosti i izvršivosti naloga za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave te je šalje vjerovniku i (zajedno s nalogom za izvršenje) svima koji su nadležni za izvršenje naloga (izvršitelju, banci, poslodavcu itd.).

1.8.2 Je li ta odluka konačna ili se tuženik još može žaliti na nju?

Platni nalog protiv kojeg nije podnesen prigovor ili protiv kojeg je prigovor podnesen, ali je odbijen ili odbačen, postaje pravomoćan i više se ne može osporavati žalbom.

Pravomoćan platni nalog može se osporavati izvanrednim pravnim lijekovima.

Pravomoćni nalog za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave koji sadržava platni nalog može se pobijati izvanrednim pravnim sredstvima (prijedlozi za obnovu postupka ili žalbe u vezi s materijalnim pitanjima, članak 10. ZIZ-a).

Ostale poveznice

http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?sop=1998-01-2303

http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1212

http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO320

https://www.uradni-list.si/

http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov

http://www.sodisce.si/

Posljednji put ažurirano: 14/01/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.